

Definice testů podle specifikačních tabulek se liší také tím, **kolik dimenzí specifikace** je uplatněno. Příklad 4.6 týkající se šetření TIMSS 2007 ukazuje, že jsou to dvě oblasti: obsahu a dovedností. Příklad 4.7 týkající se šetření PISA 2012 ukazuje tři, resp. čtyři dimenze: postupu, obsahu a kontextu. Čtvrtá dimenze obtížnosti úloh zde není podrobněji specifikována, víme jen, že byla uplatněna. Navíc na tomto příkladu vidíme, že někdy jde o hlídání proporcí v každé dimenzi odděleně, někdy kříženě – dimenze obtížnosti vstupuje kříženě do každé z předchozích dimenzí. U společné části maturitní zkoušky je uplatněna pouze dimenze obsahu (viz příklad 4.8).

Při každé reálné konstrukci testu v zásadě není možné docílit přesnou procentuální skladbu. Proto jsou v zásadě dva možné přístupy. Buď jsou procenta označena jako „přibližná“, nebo jsou uvedena rozpětím (viz příklad 4.8 ze státní maturity).

Ve spojení se specifikačními tabulkami je potřeba řešit několik důležitých témat:

- podrobnost vs. obecnost
- zveřejnění vs. utajení
- přístup při uplatnění v konkrétním testu

Než budou jednotlivá témata diskutována, je potřeba shrnout důležité účely, ke kterým specifikační tabulky slouží:

- pro řízení objednávky úloh od autorů
- ke konstrukci konkrétního testu
- ke kontrole obsahové validity testu
- k zajištění shody paralelních forem testu
- ke komunikaci o testu (informace pro testované žáky jejich rodiče a učitele, jaký test žáky čeká, a pro uživatele výsledků testování informace k upřesnění interpretace výsledků)

Tvůrci testů zpravidla pracují s podrobnějšími specifikačními tabulkami, než jsou ty v příkladech uvedené jako veřejné. Má to následující důvody: podrobnější specifikace může lépe zajistit paralelnost forem testu, např. při požadavcích na meziroční srovnatelnost výsledků státní maturity. Pokud by však příliš podrobná specifikace byla zveřejněna, více se žákům „napovídá“, co bude obsahem testu, což by mohlo vést k tomu, že žák by se učil jen to, co bude v testu, a další části obsahu ne. Navíc podrobnou specifikaci testu je někdy obtížné naplnit, třeba z toho důvodu, že jedna úloha, která by se do testu přesně hodila podle podrobné specifikace, chybí a test by mohl být napaden z důvodu nevyhovění specifikaci.

Míra obecnosti veřejných specifikačních tabulek by měla být taková, aby dávala testovaným dostatečné záruky pro to, aby se mohli na test dobře připravit, ale nebyl touto specifikací redukován obsah, který má být testem ověřován.

Další důležitou vlastností specifikačních tabulek je jejich uplatnění při tvorbě konkrétního testu. Přístupy jsou dva: 1) závaznost pro každý test; 2) pravděpodobnostní přístup.

Ad 1) Přístup lze uplatňovat u testů s mnoha položkami a znamená, že každý test musí vyhovovat definované specifikační tabulce.

Ad 2) Přístup je nutné uplatňovat tam, kde nelze mít mnoho testových položek. Tento přístup se používá spíše u témat písemných prací nebo ústních zkoušek. Žáci vědí, jaké úlohy mohou čekat, ale nebudou řešit všechny. Vědí však, s jakou pravděpodobností jim budou různé úlohy přiděleny. Důležité pak je, aby tvůrci zadání měli pod kontrolou dodržení specifikační tabulky v delším časovém horizontu a/nebo v souhrnu přes všechny testované žáky. Pokud by tomu tak